אגרות הראי"ה - כרך ד' - אגרת אד

תמצית האגרת

תאריך ומקום: ט"ו טבת תר"פ - ירושלים
נמען: בנו, הרב צבי יהודה

הדרכה בהוראת התלמוד: לעבור על הסוגיא ברש"י ובתוספות, אחר כך בראא"ש, בריא"ף ובמפרשיו, ואחר כך ברמב"ם, בשולחן ערוך ובמפרשיהם; להזכיר לתלמידים את חילוקי השיטות; לעיין בביאור הגר"א; ולהתרגל לכתוב את תמצית הסוגיא, גם בלי חידוש. אם התלמידים בני קבלה, ירגילם 'במהלך של רעיון אצילי'. בירושלים 'הענינים... תוססים לטובה', ואולי יתקרבו גם רחוקים. בתו בתיה מעתיקה את המכתבים.

עיקרי הדברים

- סדר לימוד הסוגיא.
- חילוקי שיטות.
- כתיבת תמצית.
- התקרבות רחוקים.

נוסח האגרת

ב"ה. ירושלם ת"ו[1]. יום ט"ו לחדש טבת תר"פ[2]

בני יקירי שליט"א[3] ב"ה[4] שנשמחנו במכתביך היקרים, ת"ל[5] על מצב הרגיל שלנו בבריאות, יכונן ד' ברחמיו את כל מעשינו לברכה בטובו הגדול. הנני מחכה להודע ממך בפרטיות איך נסתדרת, ואם החלות בהגדת השיעור ואיך הנך מוצא את הסיפוק הנפשי שלך בעבודתך, ניחל לחסדי השי"ת[6] שהכל יהי'[7] כשורה, ונעתיר לרצון קדשו שיעודדנו בדעה צלולה. ובנהורא מעליא ובחיים של זרוזי [גרמא] למען שמו ולמען עמו ונחלתו. התחזק בני יקירי, ברוח נכון, בהרחבת דעה ובהתעודדות רוח, בהסדר של הלימוד התלמודי. ראה שתשים לבך אל הדברים אשר דברנו בעת שנפרדת מאתנו, יתן ד' לטובה ויזכנו להתראות בחדות לב ונועם ד', לעבור על הסוגיא הנלמדת בדיוק הראוי, בתחילה ע"פ[8] רש"י[9] ותוס'[10], ואח"כ[11] בהראא"ש[12] והריא"ף[13]

---

1 ת"ו - תבנה ותכונן
2 תר"פ - השנה תר"פ (1919/1920)
3 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
4 ב"ה - ברוך השם
5 ת"ל - תודה לא-ל
6 השי"ת - השם יתברך
7 יהי' - יהיה
8 ע"פ - על פי
9 רש"י - רבי שלמה יצחקי
10 ותוס' - ותוספות
11 ואח"כ - ואחר כך
12 בהראא"ש - ברבנו אשר
13 והריא"ף - ורבי יצחק אלפסי

ומפרשיו. ואח"כ לעיין בד' הפוסקים באותו ענין. ברמב"ם[14] ומפרשיו ובד' השו"ע[15] ומפרשיו. ובעת הלמוד עם הצעירים, להזכיר עד כמה דאפשר חלוקי השיטות, וענפיהם הראשיים. ומה טוב אם תעבור על ביאורי הגר"א[16] באלה הענינים, ומה טוב יהיה אם תתרגל להניח על הכתב את תמצית הסוגיא וחלוקי שיטותיה אפילו בלא חדוש, וק"ו[17] כשיזדמן הדבר, כאשר אקוה, שיולדו לך הערות וסברות מחודשות בעה"י[18], ואם יהיו הצעירים בני קבול, בטח תרגילם במהלך של רעיון אצילי, והרגשת קודש עדינה, ואהבת המדע הרוחני באור תורה ודעת קודש.

פה הענינים הולכים ותוססים לטובה בעה"י, יוכל להיות שיתקרבו קצת גם לבבות רחוקות, נקוה שהכל יהי' לטובה. דר"ש[19] יקירנו, ר'[20] יונה ופרידא ובתי' שי'[21]. ושלו'[22] ד"ר[23] לוין ושרירא נ"י[24]. חושב אני שפרטי דברים תודיע לך בתי' תחי'[25], היא מעתקת את המכתבים בדיוק ב"ה, והנני חותם בברכה, בצפיית ישועה ויחול הצלחתך בכט"ס[26], אביך קשור באהבתך כה"י[27], אברהם יצחק הכ"ק[28] ד"ש[29] מהורינו היקרים שליט"א הנ"ל[30].

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי"ה, כרכים א׳-ד׳

---

14 ברמב"ם - ברבי משה בן מימון
15 השו"ע - השולחן ערוך
16 הגר"א - הגאון רבי אליהו מווילנה
17 וק"ו - וקל וחומר
18 בעה"י - בעזרת השם יתברך
19 דר"ש - דורש שלום
20 ר' - רבי
21 שי' - שיחיה
22 ושלו' - ושלום
23 ד"ר - דוקטור
24 נ"י - נרו יאיר
25 תחי' - תחיה
26 בכט"ס - בכל טוב סלה
27 כה"י - כנפשו היפה
28 הכ"ק - הכבוד קדושת
29 ד"ש - דרישת שלום
30 הנ"ל - הנזכר לעיל